

סמסטר א' 2015-2016, התשע"ו

קוד קורס 138-1-0261

מבוא לפוליטיקה וממשל

ד"ר אילת הראל-שלו

מתרגלים/ות: רועי כנפו, מתן סנדלר-תדמור, רון פיין

פרטי התקשרות עם המרצה-

שעת קבלה - יום ה', שעה: 10:00-11:00
בתאום מראש במייל או בעל-פה, בחדר 645, בנין
72.
E-mail: ayeleths@bgu.ac.il

מטרת הקורס

מטרת קורס מבוא זה הוא לפתוח צוהר ראשוני למחקר המדעי ולמחשבה הביקורתית אודות הפוליטיקה. במהלך הקורס הסטודנטים והסטודנטיות ירכשו כלים מתאימים לכתיבה מדעית ויכירו מושגים בסיסיים וגישות תיאורטיות מרכזיות במחקר הפוליטי. דגש יושם על גישות בסיסיות הרווחות במדע המדינה להבנת המושג "מדינה" ולניתוח היחסים שבין המדינה, על מוסדותיה השונים, לבין החברה על מרכיביה. בהתאמה, תשומת לב מיוחדת תינתן לדיון על עוצמה, דמוקרטיה, אזרחות ומדינת הלאום. בנוסף, חלק מהותי מהמיומנויות שתירכשנה בקורס יהיו קריאת טקסטים אקדמיים באופן מושכל וכן הכרת הכללים הבסיסיים של כתיבה אקדמית.

מטלות הקורס:

1. נוכחות בהרצאות, בסרטים, בתרגילים, בהרצאות האורח, והשתתפות פעילה בשיעורים. החומרים שמועברים בהרצאות ובתרגילים נושקים – אך אינם זהים. מטרת התרגיל הוא לעזור לתלמידים בניתוח והבנת החומרים הביבליוגרפיים.
2. נוכחות בתרגיל היא **חובה**. ללא מילוי חובת הנוכחות **לא** ניתן לגשת למבחן.
3. קריאה שוטפת של החומר הביבליוגרפי. מפאת מחסור בזמן תרגול, רק חלק ממאמרי החובה בקורס יידונו בתרגיל. **על הסטודנט/ית לקרוא את כל רשימת קריאת החובה** ועל חומר זה הוא/היא י/תבחן בסוף הסמסטר. אנו מצפים מהסטודנטים והסטודנטיות ידע מספיק בקריאת אנגלית בכדי להגיע להבנה בסיסית של הטקסטים. במהלך הקורס הסטודנטים ירכשו מיומנויות של קריאה וכתיבה אקדמית. **קריאת החובה מסומנת בכוכבית.**
4. לפני כל שיעור יועלה קובץ באתר ההוראה המתוקשבת של הקורס, שיכלול הגדרות וחומרי עזר. הסטודנטים מתבקשים להתעדכן בקבצים שיועלו לקראת השיעור ו/או התרגיל **לפני כל שיעור**.
5. הגשת מטלות ביניים במהלך הסמסטר [40% מהציון]. ציון עובר בכל אחת מהמטלות הינו 56. (ראו נספח א' בסילבוס). **ארבע** מטלות הראשונות הינן **חובה** והמטלה **החמישית** היא מטלת **רשות** (מטלה זו בנויה כמו שאלה גדולה במבחן והציון שלה יכול 'להחליף' את הציון של המטלה עם הציון הנמוך ביותר).
6. מבחן מסכם [60% מהציון]. ציון עובר במבחן המסכם הינו 56.
7. ציון עובר משוקלל בקורס הוא 70.
8. מומלץ מאוד – לשם העלאת המודעות לסוגיות אקטואליות שונות, הסטודנטים/ות מתבקשים/ות לקריאה יומית כגון עיתון הארץ, ובנוסף, לעיין באחד מהשבועונים הבינלאומיים דוגמת: Time, Newsweek, Economist.
9. עבור תרגילי כתיבה מדעית ומטלות הקורס השונות יועלו קטעים נוספים לאתר הקורס ויידרש עיון בחומרים **נוספים** – ספרים, ציטוטים נבחרים, כתבות, מאמרים וביקורות ספרים.

מבנה הקורס ורשימת קריאה* [מעודכן לתאריך 20.10.2015]

שבוע ראשון ושני - מבוא – גבולותיה המשתנים של הפוליטיקה וחקר הפוליטיקה

האם מדע המדינה הוא מדע?

דיוויד מארש ופול פרלונג. "העור, לא הבגד: אונטולוגיה ואפיסטמולוגיה במדע המדינה" מתוך דיוויד מארש וג'רי סטוקר (עורכים) תיאוריות וגישות במדע המדינה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2005. עמ' 29-51.

Goodin E. Robert. (Ed). The Oxford Handbook of Political Science. Oxford University Press, pp. 3-57 ("The State of the Discipline").

Phillips W. Shively. The Craft of Political Research. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1990. Pp. 1-12.

על מדע המדינה

*ברוך זיסר, "מדע החברה והפילוסופיה של המדע" פרק 2, מתוך מדע המדינה לגונוניו, ברוך זיסר (עורך), תל-אביב: או"פ, 1993, עמ' 149-157.

*מקס ובר, "טיפוסים של סמכות ותיאום מחייב", סרוק באתר, עמ' 34-48.

קרל פופר, "מדע: השערות והפרכות", מתוך מדע המדינה לגונוניו, ברוך זיסר (עורך), תל-אביב: או"פ, 1993, עמ' 182-212.

[*בשבוע הראשון לא יתקיימו תרגולים.]

שבוע שלישי - גישות שונות למחקר הפוליטי

מושגי יסוד - תיאוריות וגישות

Kenneth Hoover. The Elements of Social Scientific Thinking. New York: St. Martin's, 1992, pp. 3-13.

Kenneth Minogue, Politics: A Very Short Introduction, Oxford: Oxford University Press, 1995, pp. 9-40.

*רוברט מיכלס, "חוק הברזל של האוליגרכיה". מדינה וחברה: סוגיות בסוציולוגיה פוליטית, א', 8-174.

*קארל מארכס, "המניפסט הקומוניסטי", בתוך: אברהם יסעור, צבי רענן (עורכים), קארל מארכס - מבחר כתבים פוליטיים (אוניברסיטת חיפה, 1983), עמ' 161-179. לחילופין, ניתן לקרוא את קארל מארכס ופרידריך אנגלס "מניפסט של מפלגה קומוניסטית", מתוך המקראה הישנה, עמ' 53-60.

*רוברט דאהל, "ממשלות ואופוזיציות", בתוך: ש. נ. איזנשטדט, ע. גוטמן, י. עצמון, מדינה וחברה: סוגיות בסוציולוגיה פוליטית, חלק ב' (עם עובד, 1976), עמ' 52-82.

גטאנו מוסקה, "המעמד השליטי", בתוך: ש. נ. איזנשטדט, ע. גוטמן, י. עצמון, מדינה וחברה: סוגיות בסוציולוגיה פוליטית, חלק א' (עם עובד, 1976), עמ' 159-73.

התפתחות הדומיננטיות של התיאוריות -

תדה סקוצ'פול, החזרתה של המדינה לתמונה: אסטרטגיות ניתוח במחקר העכשווי" מתוך מדע המדינה לגונוניו, ברוך זיסר (עורך), תל-אביב: או"פ, 1993, עמ' 542-521.

Tony Smith, "The Dependency Approach" in Howard Wiarda, New Directions in Comparative Politics (Boulder, CO: Westview Press, 1991), pp. 118-130.

Samuel Huntington, "The Change to Change: Modernization, Development, and Politics" *Comparative Politics* April 1971, 283-298.

Migdal, Joel, Atul Kohli and Vivienne Shue (Eds) State Power and Social Forces: Domination and Transformation in the Third World (Cambridge University Press: 1994), pp. 1-4, 7-30.

Margaret Levi, "The State of the Study of the State" in Ira Katznelson and Helen V. Milner (eds.), *Political Science: The State of the Discipline* (New York and London: W.W. Norton & Company, 2002), pp. 33-55.

תומס שלינג, "תורת המשחקים מהי", מתוך: מדע המדינה לגונוניו, עמ' 352-381.

שבוע רביעי - עוצמה ופוליטיקה

הקדמה כללית:

ברוך קימרלינג, בין מדינה לחברה: סוציולוגיה של הפוליטיקה (כרך א'), ע"מ 83-124.

Lasswell, Harold D., and Abraham Kaplan. *Power and society: A framework for political inquiry*. Transaction Publishers, 2013.

Lukes Steven, Power. Macmillan, 1974, pp.9-25.

Laitin David, Nations, States and Violence, Oxford University Press, 2007.

Rose Nikolas and Peter Miller, "Political Power beyond the State: Problematics of Government," *The British Journal of Sociology* 61, (Jun., 1992): 271–303.

Mitchell, Timothy. *Carbon democracy: Political power in the age of oil*. Verso Books, 2011.

העוצמה כידע ותרבות

*אדוארד סעיד, אורינטליזם, תל-אביב: עם עובד, 2000. הקדמה. (סרוקבאתר).

*Samuel Huntington, "The Clash of Civilizations" *Foreign Affairs* 72(3)1993: 22-49.

או בעברית – *סומאל הנטינגטון, "התנגשות הציוויליזציות" תכלת, מס' 9, (אביב, 2000), עמ' 129-157. סרוק.

טרור כעוצמה:

Frantz Fanon, Black skin, white masks (translated by Charles Lam Markmann), Grove Press, 1967.

Frantz Fanon, The wretched of the earth, (translated by Constance Farrington), Penguin Books, 1967.

או במהדורה העברית: פרנץ פאנון, מקוללים עלי אדמות תל-אביב: בבל, 2006. עמ' 43-65.

ליברליזם, פוסט מודרניזם

ג'ון סטוארט מיל, על החירות, מתוך מחשבה מדינית, עמ' 356-393.

*מישל פוקו, "תולדות השיגעון בעידן התבונה", מתוך תולדות המחשבה המדינית, עמודים 9-37.

Robert A. Dahl, *Modern Political Analysis*, chapters 2, 3, 4.

גל גרזון, ליברליזם, "ידע ומשמעות: מישל פוקו", ע"מ 209-223, ו- "שעבוד כלכלי: קרל מרקס", עמ' 84-169.

שבוע חמישי - תורת המשטרים:

משטרים: התפתחות מודלים שונים: על דמוקרטיה ומשטרים אחרים

*חואן לינץ ואלפרד סטפן – (Linz & Stepan) סיווג משטרים (טבלת סיווג המשטרים באתר הקורס). לקוח מתוך

Linz Juan J. and Alfred Stepan, Problems of democratic transition and consolidation Southern Europe, South America, and post-communist Europe. Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press, 1996. Table 3.1.

חואן ג'. לינץ, "מעברים לדמוקרטיה", מתוך: בנימין נויברגר, אילנה קופמן (עורכים), דמוקרטיה ודמוקרטיזציה, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1998, עמ' 418-450.

רוברט דאהל, [שוב!] "ממשלות ואופוזיציות", בתוך: ש. נ. אייזנשטדט, ע. גוטמן, י. עצמון, מדינה וחברה: סוגיות בסוציולוגיה פוליטית, חלק ב' (עם עובד, 1976), עמ' 52-82. ראו במיוחד טבלת סיווג משטרים.

דמוקרטיה לסוגיה

*יוסי יונה, "דמוקרטיה" מתוך אי-שיוויון (עורכים- אורי רם וניצה ברקוביץ), הוצאת הספרים של בן-גוריון בנגב, 2006, 108-15.

Robert A. Dahl, *Modern Political Analysis*, chapters 5, 6, and 7, pp. 49-81.

*Fareed Zakaria, "The Rise of Illiberal Democracy." *Foreign Affairs*, Vol. 76, Issue 6, (nov.-dec. 1997), pp. 22-43.

Samuel Huntington, "Democracy's Third Wave," *Journal of Democracy*, Spring 1991, pp. 12-34.

Møller Jørgen and Svend-Erik Skaaning. (2013). "The Third Wave: Inside the Numbers." *Journal of Democracy* 24 (4): 97-109.

Samuel P. Huntington, *The Third Wave: Democratization in the Late Twentieth Century* (Norman: University of Oklahoma Press, 1991).

שבוע שישי - תפיסת האזרחות המודרנית**אזרחות והגירה:**

*Young, Iris Marion. "Polity and Group Difference: a Critique of the Ideal of Universal Citizenship." *Ethics* 99.2 (1989): 250-274.

Marshall, Thomas Humphrey. *Citizenship and social class: And other essays*. University Press, 1950.

Bulmer, Martin, and Anthony M. Rees, eds. *Citizenship today: The contemporary relevance of TH Marshall*. Psychology Press, 1996.

Kymlicka, Will, and Wayne Norman. "Return of the citizen: A survey of recent work on citizenship theory." *Ethics* 104.2 (1994): 352-381.

Gershon Shafir, ed., *The Citizenship Debates*, Minneapolis: University of Minnesota Press, 1998.

נעמה כרמי, חוק השבות: זכויות הגירה וגבולותיהן, הוצ' אוניברסיטת תל-אביב, 2003. פרקים נבחרים (סרוק באתר המודל).

Berkovitch, Nitza. 1997. "Motherhood as a National Mission: the Construction of Womanhood in the Legal Discourse in Israel." *Women's Studies International Forum*, 20(5):605-619.

יואב פלד, (1993) "זרים באוטופיה: מעמדם של האזרחים הפלסטינים בישראל", תיאוריה וביקורת, 3, 21-35. פורסם גם באנגלית ב APSR בגרסה דומה.

אזרחות, השתתפות פוליטית והתנגדות פוליטית:

חיים כהן, "הזכות והחובה להתנגד לשלטון", מתוך אי ציות ודמוקרטיה (יהושע ויינשטיין עורך, ירושלים: שלם, תשנ"ט), עמ' 211-43.

*שלמה אבינרי, "ציות ודמוקרטיה", מתוך אי ציות ודמוקרטיה (יהושע ויינשטיין עורך, ירושלים: שלם, תשנ"ט), עמ' 82-165.

שפרינצק אהוד, איש הישר בעיניו יעשה: אי-לגאליזם בחברה הישראלית, תל-אביב: ספרית פועלים, 1986.

שבוע שביעי - דעת קהל ותרבות פוליטית

*גבריאל אלמונד וסידני וורבה. "התרבות האזרחית ויציבות דמוקרטית", אצל בנימין נויברגר ואילנה קופמן. דמוקרטיה ודמוקרטיזציה כרך א', תל-אביב: או"פ, 1998. עמ' 191-225.

ברוך קימרלינג, "תרבות פוליטית", מתוך בין מדינה וחברה, (לעיל) ע"מ 85-155.

Chilton, Stephen. "Defining Political Culture", *The Western Political Quarterly*, Vol. 41, No. 3 (Sep., 1988), 419-445.

Dalton, Russell J., and Steven Weldon. "Germans Divided? Political Culture in a United Germany." *German Politics* 19.1 (2010): 9-23.

Case, William. *Politics in Southeast Asia: Democracy or Less*. Routledge, 2013.

טל. 08-6477240 | פקס. 08-6477242

ת.ד. 653 באר-שבע 84105

*Alexis de Tocqueville, *Democracy in America*, Book 1, chapter XV, "The Unlimited Power of the Majority in the United States and its Consequences," and Book 2, chapter 2, "Of the Principle Source of Belief among Democratic Nations,"

http://xroads.virginia.edu/~HYPER/DETOC/toc_indx.html

Max Weber, *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*. Routledge, 1930/1992.

<http://www.d.umn.edu/cla/faculty/jhamlin/1095/The%20Protestant%20Ethic%20and%20the%20Spirit%20of%20Capitalism.pdf>

Gabriel Almond and Sydney Verba, *The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations*. Princeton: Princeton University Press, 1963.

גל גרזון, "עריצות הרוב: אלכסיס דה-טוקוויל וג'ון סטוארט מיל", בתוך ליברליזם: קשרים, הקשרים, ביקורות, תל-אביב: או"פ, 2002, עמ' 64-87.

שבוע שמיני ותשיעי – לאומיות, אתניות ודמוקרטיה

*ארנסט גלנר, לאומים ולאומיות, האוניברסיטה הפתוחה, 1994. פרקים 1, 2.

*בנדיקט אנדרסון, קהילות מדומיינות: הגיגים על מקורות הלאומיות ועל התפשטותה, האוניברסיטה הפתוחה, 1998.

ברוך זיסר, "לאומיות: חיה וקיימת", מתוך על ימין ועל שמאל, "ע"מ 270-308.

*Azar Gat, with Alexander Yakobson, *Nations: The Long History and Deep Roots of Political Ethnicity and Nationalism*, Cambridge 2013.

*בעברית: גת עזר, תרגום לעברית, תמצות הקדמה. (סרוק באתר).

אמל ג'מאל "זכויות קיבוציות למיעוטים מקוריים – היבטים תיאורטיים ונורמטיביים", מעמד המיעוט הערבי במדינת הלאום היהודית (עורכים) רכס אלי ואוסצקי לזר שרה, מרכז דיון אוניברסיטת תל-אביב, 2005. 27-44.

Sammy Smootha, "Types of Democracy and Modes of Conflict Management in Ethnically Divided Societies." *Nations and Nationalism* 8(4) 2002:423-431.

חדוה בן ישראל, "חקר הלאומיות כפנומן היסטורי", בתוך בשם האומה, מסות ומאמרים על לאומיות וציונות (באר שבע: הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן גוריון בנגב, תשס"ד), עמ' 51-77.

Adam Przeworski, Alvarez Michael, Cheibub Jose Antonio & Limongi Fernando, "What Makes Democracies Endure?" *Journal of Democracy* 7(1) Jan 1996.

Abraham Diskin, Hanna Diskin, and Reuven Hazan, "Why Democracies Collapse: The reasons for democratic Failure and Success" *International Political Science Review* 26(3) 2005: 291-309.

ברקוביץ ניצה, (1999), "אשת חיל מי ימצא? נשים ואזרחות בישראל". סוציולוגיה ישראלית ב, 1 (תש"ס) -277-317.

Alexander Yakobson, "State, national identity, ethnicity: normative and constitutional aspects," chapter 7 in Azar Gat, Nations, Cambridge. Pp. 328-379.

מתיאוריה לפרקטיקה של סיווג משטרים: – ויכוח מדעי או אידיאולוגי?

אלכסנדר יעקובסון, (2012) "ציונות ורב-תרבותיות", *משפט ואדם – משפט ועסקים* יד, תשע"ב, ספטמבר 721 – 677. סמי סמוחה, "דמוקרטיה אתנית: ישראל כאב טיפוס", *אצל פנחס גנוסר ואבי בר-אל (עורכים) ציונות: פולמוס בן זמננו*, 1996, 277-311.

אורן יפתחאל וגאנם אסאד, (2004) "לקראת תיאוריה של משטרים אתנוקרטטיים: הפוליטיקה של התפשטות אתנו-לאומית", *מדינה וחברה* 4 (1) 761-788.

Alan Dowty "Consociationalism and the Ethnic Democracy: Israeli Arabs in Comparative Perspective", *Israel Affairs* 5 (2-3) 1999: 169-182.

Nikola Mirilovic and David S. Siroky. Two States in the Holy Land? International Recognition and the Israeli-Palestinian Conflict. *Politics and Religion*, available on CJO2015. doi:10.1017/S1755048315000164.

שבוע עשירי – מגדר ופוליטיקה

קריאה וכתובה "מודעת-מגדר" במדע המדינה ויחסים בינלאומיים:

Weber, Cynthia. Weber, Cynthia. Queer Intellectual Curiosity as International Relations (IR) Method: Developing Queer IR Theoretical and Methodological Frameworks. *International Studies Quarterly*, 2015, doi: 10.1111/isqu.12212

Ackerly, Brooke & Jacqui True. "Introduction to Feminist Research" in *Doing Feminist Research in Political and Social Science*, pp. 1-20.

Tickner J. Ann and Laura Sjoberg, *Feminism and International Relations: Conversations about the past, present, and future*. Routledge, 2011.

Weber, Cynthia. "Queer Intellectual Curiosity as International Relations Method: Developing Queer International Relations Theoretical and Methodological Frameworks", *International Studies Quarterly*. Forthcoming 2015.

Amy L. Atchison, "The Practical Process of Gender Mainstreaming in the Political Science Curriculum", *Politics and Gender*, 9 (2) 2013: 228-235.

Enloe, Cynthia, 2000. *Manoeuvres: The International Politics of Militarizing Women's Lives*. Berkeley, CA: University of California Press.

*רוזין טלי, מה זה בכלל פמיניזם? ואיך קרה שאנחנו לא יודעות על זה כלום, זמורה ביתן, 2000, 17-41.

*חנה הרצוג, נשים ראליות, פרק 2. סרוק באתר המודל.

עמליה סער, "העצמה כלכלית של נשים מוחלשות: מושג מתווך של הגדרות מציאות מתחרות", *תיאוריה וביקורת*, גיליון 42, אביב 2014, עמ' 151-174.

*ייצוג נשים בפוליטיקה העולמית – טבלה/קובץ מעודכן לשנה זו יועלה לאתר הקורס לפני השיעור.

*דה-בבואר סימון, המין השני, 1949. (*שני ציטוטים קצרים יועלו באתר הקורס במודל).

דפנה יזרעאלי "העדפה מתקנת" מתוך אי-שוויון (עורכים- אורי רם וניצה ברקוביץ), הוצאת הספרים של בנגב, 2006, עמ' 140-147.

שבוע אחד-עשר – זכויות אדם ופוליטיקה "גלובלית"

הפוליטיקה הגלובלית: משמעויות משתנות של ריבונות פוליטית.

- הכרזת זכויות האדם של ארגון האומות המאוחדות. 1948. (ההכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם)

- האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות. 1966.

לינק - <http://www.court.org.il/nato/nato39.htm>

Halperin Sandra, *Re-Envisioning Global Development – a Horizontal Perspective*, NY: Routledge, 2013.

Baylis John, Steve Smith, Patricia Owens (Eds), *The Globalization of world politics: an introduction to international relations*, Oxford University Press, 2014.

Ben Rosamond, "Politics above the Territorial State" in Barrie Axford et al., *Politics: An Introduction*, 2ND edition. London and New York: Routledge, 2002, pp. 498-511.

*בנג'מין ברבר, ג'יהאד נגד מק-עולם, תל-אביב: בבל, 2005, עמ' 39-60.

*רם אורי "גלובליזציה" מתוך אי-שוויון (עורכים- אורי רם וניצה ברקוביץ), באר-שבע: הוצאת הספרים של בן-גוריון בנגב, 2006, עמ' 90-99.

Francis Fukuyama, "The end of History," in Owmeara Patrick, Howard D. Mehlinger and Matthew Krain, *Globalization and the Challenge of the New Century*. Bloomington, In: Indiana University Press, 2000, pp. 161-180.

Stephen D. Krasner, "Sharing Sovereignty New Institutions for Collapsed and Failing States," *International Security* 29 (2), 2004: 85-120.

Alexander, Jeffrey C., " "Globalization" as Collective Representation: the New Dream of a Cosmopolitan Civil Sphere" *Int J Polit Cult Soc* (2005) 19:81-90.

Barber, Benjamin R., *Jihad versus McWorld*, Ballantine Books, 2001.

Meyer John W., "Globalization Theory and Trends" *Int J Comp Soc* (2007) 48 (4): 261-273.

Kofi Annan, "Two Concepts of Sovereignty" -

http://users.lmi.net/wfanca/pp_annan_on_sov.html

<http://www.un.org/News/press/docs/2000/sgsm6617.sgsm6617.html>

שבוע שנים עשר – כלכלה, פוליטיקה והמקרה של איכות הסביבה

- *מילטון, פרידמן (2002) קפיטליזם וחירות. הוצאת שלם: ירושלים. עמודים 3-36.
- *Michael L. Ross (2001). Does Oil Hinder Democracy? *World Politics* 53, pp 325-361.
- Thomas B. Pepinsky (2015). Trade Competition and American Decolonization. *World Politics* 67, pp 387-422.
- אבנר דה-שליט, אדום-ירוק: דמוקרטיה, צדק ואיכות הסביבה, תל-אביב: בבל – מרכז השל, 2004. עמ' 67-98.
- *ג'ארד דיימונד, התמוטטות: מדוע נפלו הציוויליזציות הגדולות של העבר, תל-אביב: מטר, 2008, *פרק 10 – רצח-עם ברואנדה, 281-295.
- ג'ארד דיימונד, התמוטטות: מדוע נפלו הציוויליזציות הגדולות של העבר, תל-אביב: מטר, 2008, פרק 14 – מדוע מקבלות חברות החלטות הרוות אסון? 373-391.
- אדם סמית', עושר העמים, תל-אביב: הוצאת או"פ, 1994.
- ערן פישר, "לכודים ברשת: שיח הטכנולוגיה הרשתית והקפיטליזם החדש", תיאוריה וביקורת 37, 2010, 150-83.
- Hawken, P. Lovins, A. & Hunter Lovins, L. Natural Capitalism: Creating the Next Industrial Revolution. Little Brown. 1999.
- Carter Neil, The politics of the environment: Ideas, activism, policy, Cambridge University Press, 2001.
- Clapp Jennifer and Peter Dauvergne, Paths to a green world: the political economy of the global environment. Cambridge, MA: MIT Press, 2005
- נעמי קליין, No Logo, תרגמה עידית פז, תל-אביב: בבל, 2000.

שבוע שלוש-עשרה – מגמות עולמיות, אינטלקטואלים, ופוליטיקה

- *Seyla Benhabib, "The Legitimacy of Human Rights" *Daedalus*, summer 2008: 94-104.
- *Deniz, David B. Carter and Joseph Wright. "Terrorism and the Fate of Dictators". *World Politics*, 67, (2015): 423-468.
- Paul Collier, *The Bottom Billion: Why Poor Countries are failing and what can Be Done about It* (Oxford 2008).
- Amartya Sen, *Development as Freedom* (Anchor Books, 2000).
- Adam Przeworski, "Democracy and Economic Development", in Edward D. Mansfield and Richard Sisson (eds.), *Political Science and the Public Interest* (Columbus: Ohio State University Press, 2004).
- Byman, Daniel. *Al Qaeda, the Islamic State, and the Global Jihadist Movement: What Everyone Needs to Know* (Oxford University Press, 2015).

מיכאל קרן, העט והחרב: לבטיה של האינטליגנציה הישראלית רמות: 1991, עמ' 83-107, 109-138.

ג'ורג' אורוול, מדוע אני כותב ועוד מסות, עם עובד: 1984.

שלמה זנד, "עם הספר ואנשי הספר – קווי מתאר לתולדות האינטליגנציה העברית בעידן הציוני" מתוך האינטלקטואל, האמת והכוח, עם עובד, 2000. עמ' 140-173.

מנחם קליין, בר-אילן: אקדמיה, דת ופוליטיקה ירושלים: מאגנס, 1997, עמ' 98-111, 139-145.

Lilla, Mark. *The Reckless Mind: Intellectuals and Politics*. New York Review Books. 2001.

Baud, Michiel, and Rosanne Rutten, eds. *Popular intellectuals and social movements: Framing protest in Asia, Africa, and Latin America*. Cambridge University Press, 2004.

בנוסף - במהלך הקורס ישולבו תרגולים נוספים שיעסקו ספציפית בעבודת ספריה ובכתיבה אקדמית:

- ❖ כיצד לקרוא מאמר – הבחנת העיקר מהטפל; תקצירים וסיכומים. תימוכין, איזכורים וביבליוגרפיה.
 - ❖ כתיבה היררכית: משפט, פסקה, תת-פרק, פרק; תפקיד המבוא והסיכום. שימוש נכון בציטוטים.
 - ❖ עבודת ספריה – הכרות עם קטלוג הספרייה המקוון (אלף, ULI, וכו'), כתבי-עת שוטפים, כרוכים ומקוונים, מקומם של סוגי פרסומים שונים. מנועי חיפוש מתקדמים.
 - ❖ הימנעות מגניבה ספרותית; ומשימוש במקורות לא מבוקרים באינטרנט.
- Schiff, Stacy. "Fact: Can Wikipedia Conquer Expertise?" *The New Yorker* (July 31, 2006).
http://www.newyorker.com/printables/fact/060731fa_fact
- ❖ שימוש במקורות מידע חדשניים לצורך מחקר; מאגרי מידע של משרדי ממשלה וארגונים בין-לאומיים, אתרי ארגונים בין-לאומיים שמאגדים נתונים בתחומים שונים.
 - ❖ ארגון תהליך הכתיבה - הבנת המטלה, זיהוי הנושא, קישור למחקר קיים, הכנת ראשי פרקים וטיוטות, קבלת משוב. בניית טיעון: פסקנות והסתייגות, הימנעות מסוגים שונים של טיעונים מופרכים.
- Scott, Gregory M., and Stephen M. Garrison. 2000. The Political Science Student Writer's Manual, 3rd edition. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, pp. 131-154.

נספח א' לסילבוס - רשימת מטלות - מבוא לפוליטיקה וממשל - שנה"ל התשע"ו

מספר מטלה	נושא	מועד פרסום	מועד הגשה	מועד החזרה
1	גישות למחקר פוליטי, איתור פרספקטיבות מחקריות – ניתוח כתבה/תופעה פוליטית לפי הגישות	09/11/15	16.11.15	תרגיל 4
2	ניתוח אנליטי של נושא + רשימת מקורות / סימוכין	23.11.15	30.11.15	תרגיל 6
3	ניתוח אנליטי + חיפוש ביבליוגרפי + ניתוח	תרגיל 6	17.12.15	24.12.15
4	סקירה וביקורת על מאמר אקדמי	21.12.15	31.12.15	11.01.16
5	ניתוח נושא – מטלה מקיפה (המטלה בנויה כמו שאלה גדולה במבחן מסכם) מטלת רשות	04.01.16	18.01.16	25.01.16

בהצלחה!